

Warszawa, dnia 5 maja 2020 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-501-23/20

Pani
Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

Państwowa Komisja Wyborcza, odpowiadając na pismo z dnia 5 maja 2020 r., informuje, że przeprowadzenie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 maja 2020 r. jest niemożliwe z przyczyn prawnych i organizacyjnych.

Do wyznaczonego Przez Panią Marszałek terminu wyborów pozostało 5 dni, a stan prawny, na podstawie którego miałyby one zostać przeprowadzone, nie jest ustalony. Kompetencje Państwowej Komisji Wyborczej w zakresie ustalenia wzoru karty do głosowania i zarządzenia druku kart zostały zawieszona na mocy art. 102 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695), a ustawa z dnia 6 kwietnia 2020 r. o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., zwana dalej „projektem ustawy”, w dalszym ciągu jest procedowana przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej.

Dla sprawnego oraz rzetelnego przeprowadzenia wyborów niezbędny jest w szczególności czas na zaplanowanie, przygotowanie i wdrożenie procedur przewidzianych w przepisach prawa.

Należy także podkreślić, że sposób przeprowadzenia wyborów musi być wcześniej znany wszystkim organom i pomiotom uczestniczącym w procesie wyborczym oraz komitetom wyborczym.

Ponadto warunki udziału w głosowaniu muszą być znane wszystkim wyborcom. Obecnie wyborcy nie posiadają wiedzy, w jaki sposób będą mogli oddać głos. Poza tym w przypadku wejścia w życie projektu ustawy wszyscy uprawnieni do tego wyborcy powinni otrzymać pakiety wyborcze, a w dniu głosowania wiedzieć, gdzie zostały zlokalizowane specjalnie wyznaczone skrzynki nadawcze, do których mieliby wrzucać koperty zwrotne.

Trzeba mieć także na uwadze, że w ostatnich wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ogółem w skład obwodowych komisji powołano 234 445 wyborców. Natomiast w przypadku uchwalenia projektu ustawy komisarze wyborczy będą musieli powołać gminne obwodowe komisje wyborcze. Wprawdzie liczba tych komisji to jedynie około 2,5 tys., które łącznie liczyłyby około 25 tys. członków, jednakże należy mieć na uwadze, iż niezbędne byłoby przeprowadzenie procedury zgłaszania kandydatów, dokonanie ewentualnego losowania składów lub ich uzupełnienia. Następnie komisje te musiałyby się ukonstytuować, a w dalszej kolejności członkowie tych komisji musieliby zostać przeszkoleni. Wykonanie tych zadań byłoby niemożliwe w ciągu dwóch dni.

Skoro procedowana ustawa nie jest uchwalona i nie zostały wydane przewidziane w niej liczne akty wykonawcze kilku ministrów oraz Państwowej Komisji Wyborczej, przeprowadzenie wyborów korespondencyjnych w dniu 10 maja 2020 r. nie jest możliwe.

Również inne organy i podmioty uczestniczące w procedurze wyborczej muszą znać przepisy i obowiązki, które będą zobowiązani zrealizować w celu sprawnego przeprowadzenia wyborów. Są to m.in. poszczególni ministrowie właściwi do wydania określonych rozporządzeń, ale też organy jednostek samorządu terytorialnego, zobowiązane do wykonania zadań związanych z organizacją i przeprowadzeniem wyborów na obszarze swojej właściwości.

Państwowa Komisja Wyborcza zwraca także uwagę, że zgodnie z art. 7 ust. 1 procedowanej obecnie w Senacie ustawy, zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca przebywający za granicą zgłasza właściwemu konsulowi do 14 dnia przed dniem wyborów. Zatem przewidziany w projekcie ustawy termin upłynął. Prawdopodobne jest także, że termin określony w tym przepisie upłynie wcześniej, niż przewidziany w Kodeksie wyborczym termin na zgłaszanie konsulowi wniosków o wpisanie do spisu wyborców za granicą. Zgodnie bowiem z art. 35 § 2 Kodeksu wyborczego zgłoszenia do konsula w sprawie wpisu do spisu wyborców można dokonać najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów (czwartek).

Mając powyższe na względzie Państwowa Komisja Wyborcza wyraża opinię, że ze wskazanych wyżej przyczyn nie da się właściwie przygotować tak skomplikowanego organizacyjnie mechanizmu, jakim są wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, by móc je prawidłowo przeprowadzić w dniu 10 maja 2020 r.

Łączę wyrazy szacunku

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)